

УДК 636.7:619:616.31

Хомин Н.М., д. вет. н., професор, **Костишин Л.Є.**, бакалавр ©

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С. З. Гжицького

ПОШИРЕНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ПАРОДОНТИТУ У СОБАК

Встановлено частоту виникнення пародонтиту серед домашніх собак міста Львова залежно від породи, форми лицової частини черепа та віку. Найчастіше пародонтит реєстрували у собак віком від 5 до 10 років. Пародонтит у собак протікає за різної інтенсивності прояву клінічних ознак як місцевого, так і загального характеру. Наведено результати вивчення перебігу пародонтиту за низького, середнього та високого ступеня ураження пародонту у собак.

З усіх досліджуваних собак 24% мають різні стоматологічні хвороби. Значна частина тварин з парадонтопатіями – собаки мисливських, кімнатних порід та метиси. Найбільш поширеними стоматологічними захворюваннями є пародонтити та гінгівіти, дещо рідше зустрічаються пародонтози і стоматити. Пародонтит у собак протікає за різної інтенсивності прояву клінічних ознак як місцевого, так і загального характеру. За пародонтиту у собак найчастіше реєстрували аномалії прикусу

Ключові слова: пародонтит, собаки, порода, форма лицової частини черепа, вік, стоматологічні захворювання, ступінь ураження.

УДК 636.7:619:616.31

Хомин Н.М., д. вет.н., профессор, **Костишин Л.Є.**, бакалавр

Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С. З. Гжицкого

РАСПРОСТРАНЕНИЕ И ОСОБЕННОСТИ ТЕЧЕНИЯ ПАРОДОНТИТА У СОБАК

Установлена частота возникновения пародонтита среди домашних собак города Львова в зависимости от породы, формы лицевой части черепа и возраста. Чаще пародонтит регистрировали у собак в возрасте от 5 до 10 лет. Пародонтит у собак протекает при различной интенсивности проявления клинических признаков как местного, так и общего характера. Приведены результаты изучения течения пародонтита при низкой, средней и высокой степени поражения пародонта у собак.

Из всех исследуемых собак 24% имеют различные стоматологические болезни. Значительная часть животных из парадонтопатиями - собаки охотничьих, комнатных пород и метисы. Наиболее распространенными стоматологическими заболеваниями являются пародонтит и гингивит, несколько реже встречаются пародонтозы и стоматиты. Пародонтит у собак протекает при различной интенсивности проявления клинических

© Хомин Н.М., Костишин Л.Є., 2014

признаков как местного, так и общего характера. По пародонтита у собак чаще регистрировали аномалии прикуса

Ключові слова: пародонтит, собаки, порода, форма лицевой части черепа, возраст, стоматологические заболевания, степень поражения.

УДК 636.7:619:616.31

Khomyn N.d.Vet.BC., Professor, Kostyshyn L.
*Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies named
after S.Z.Gzhytskyj*

SPREAD AND FEATURES OF DOGS PERIODONTITIS

The frequency of periodontitis occurrence among domestic dogs of the city depending on the breed, age and shape of the head is determined in the article.

Periodontitis is registered in dogs aged from 5 to 10 years. Periodontitis in dogs passes under different intensity of manifestation of clinical signs of both local and general character. The results of periodontitis course in low, medium and high degree of periodontal lesions in dogs are written in the article.

Key words: periodontal disease, dogs, breed, head shape, age, dental disease, the degree of damage.

Вступ. Відомо, що у собак досить часто зустрічаються пародонтальні захворювання, зокрема пародонтит, сприяючими факторами якого є недостатня гігієна ротової порожнини, неправильний прикус, а також порушення годівлі, недостатність волокнистих кормів для природного механічного очищення тканин зуба і ясенного краю. Залишки їжі, що потрапляють у заглиблення рельєфу зубів спричиняють відкладення зубного нальоту і згодом за його мінералізації сприяють утворення зубного каменю, який призводить до пародонтиту, що спричиняє ускладнення, зокрема втрату зубів [1-3].

За недостатньої гігієни ротової порожнини на емалі і прияєснених краях збільшується ріст не тільки нормальної мікрофлори, але і бактерій, які за зниження резистентності організму можуть викликати запальні процеси. А за наявності мікротравм слизової оболонки ротової порожнини вони потрапляють у кровоток і розносяться по всьому організму, створюючи віддалені вогнища запалення, що сприяє розвитку хронічних захворювань інших систем органів [4-6].

Виходячи з цього, **метою** наших досліджень було встановити частоту виникнення пародонтиту у собак та клінічні ознаки різних форм пародонтиту.

Матеріал і методи. Дослідження проводили на собаках різних порід віком від 1 до 10 років, власники яких протягом 2011-2014 рр. звертались у клініки ветеринарної медицини м. Львова з приводу захворювань незаразної етіології. Було проведено встановлення частоти виникнення стоматологічних захворювань у собак залежно від форми лицевої частини черепа, породи та віку, зокрема поширеності пародонтиту, а також вивчення клінічних ознак захворювання за різних ступенів ураження пародонту.

Результати дослідження та їх обговорення Статистичний матеріал свідчить про значне поширення стоматологічних хвороб в обстежених собак. Так, за весь час спостережень було виявлено 57 стоматологічно хворих собак за різної форми лицової частини черепа, що складає 24 % від усієї кількості обстежених тварин (табл.1).

Серед захворювань найбільший відсоток, а саме 36,8% складають захворювання собак долігоцефілів.

Дещо рідше стоматологічна патологія реєструється у мезоцефалів, відсоток яких становить 33,3. Найменш поширені стоматологічні захворювання у брахіцефалів, де відсоток частоти виникнення склає 29,8%.

Як показали дослідження, серед найбільш поширеніх стоматологічних хвороб собак реєструють пародонтити, які складають 46,8% від загальної кількості захворювань (табл. 2).

Дещо менший відсоток складають гінгівіти, що становить 26,3%.

Таблиця 1

Поширеність стоматологічних хвороб залежно від форми голови собак

№ п/п	Форма голови собак	Кількість тварин
1	Мезоцефали	19
2	Долігоцефали	21
3	Брахіцефали	17
	Всього хворих	57

На пародонтози і стоматити припадає по 8,8%, тоді як найменше зустрічається тварин з переломами зубів, і у незначній кількості реєструються пародонтози та стоматити, що складає лише 7%.

Таблиця 2.

Поширеність стоматологічних хвороб у собак

№ п/п	Захворювання	Кількість хворих тварин
1	Пародонтити	26
2	Гінгівіти	15
3	Пародонтози	5
4	Стоматити	5
5	Переломи зубів	4
	Всього	57

Значна частика тварин з пародонтопатіями – собаки мисливських, кімнатних порід та метиси, що складає по 14 особин, тобто по 24,6% (табл. 3).

Стоматологічні захворювання виявляли у німецьких вівчарок, пуделів, кокер-спаніелів, такс та досить часто – у йоркширських тер'єрів.

Серед безпородних собак відсоток захворювань був дещо нижчий, що становить 14 %, або 8 особин, метисів і собак декоративних порід – 31,6 % від загальної кількості тварин. Що стосується бійцівських порід, то їх відсоток складає 5,2% (7 хворих собак), а собак інших порід – 8,6 %, або 9 тварин.

Наши дослідження показали, що найбільш схильними до стоматологічних захворювань, зокрема пародонтиту є собаки віком від 5 до 10 років, тобто старші тварини, а дещо менше – молоді, віком від 1 до 4.

Збільшення кількості випадків захворювань може бути пов'язане з тим, що з віком у тварин порушується мінеральний обмін, під впливом неправильної годівлі руйнується зубна емаль, а також проходить посилене утворення зубного каменя.

Таблиця 3

Породна структура стоматологічних хвороб у собак

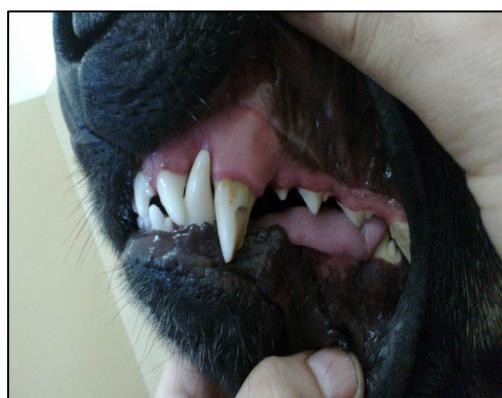
№ п/п	Порода	Кількість хворих тварин
1.	Мисливські собаки	14
2.	Кімнатні собаки	14
3.	Бійцівські собаки	3
4.	Метиси	14
5.	Собаки декоративних порід	4

Під час виконання досліджень, вивчаючи клінічний прояв пародонтиту у собак, виявили три ступені ураження: • низький; • середній; • високий.

Так, низький ступінь ураження пародонту діагностували, здебільшого, у собак молодого та старшого віку у вигляді невеликої припухlosti на яснах, з незначною гіперемією ясен та навколоишніх тканин. Тварини добре поїдали корм, були живими (рис.1).

Середній ступінь пародонтиту проявлявся у собак старшого віку. Більшість тварин були неспокійними, мали середню вгодованість та нижче середньої, що свідчить, очевидно, про недостатнє споживання корму внаслідок порушення його прийому. Собаки приймали корм дуже обережно, повільно, часто погано пережовуючи; інколи скиглили.

Запах із ротової порожнини був неприємний. Спостерігалась значна припухlosть ясен, інтенсивна гіперемія, підвищення місцевої температури та їх болючість (Рис.2).

Рис.1. Низький ступінь пародонтиту у собаки

Високий ступінь ураження відмічали у собак старшого та дорослого віку. В усіх пацієнтів був неприємний, часто гнильний запах з ротової порожнини. Спостерігалось підвищення загальної температури тіла. Тварини пригнічені, вгодованість низька. У більшості собак відмічали порушення акту

прийому корму – тварини хапали їжу великими шматками і відразу її ковтали. Частина взагалі відмовлялась від корму та навіть води (рис.3).

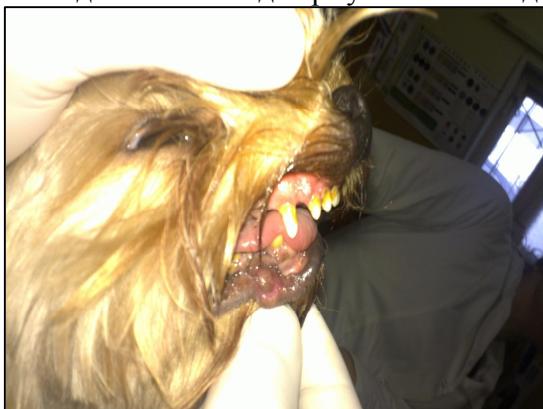

Рис.2. Середній ступінь пародонтиту у собаки

За спроб оглянути ротову порожнину значна кількість пацієнтів проявляла агресивність, через що для огляду доводилось здійснювати седацію або легкий наркоз. У собак з таким ступенем ураження відмічалось значне руйнування ясен, утворення кишень, розхитування зубів. Також на зубах виявляли зубний камінь від білого до коричневого кольору, який врізався у ясна і мав щільну структуру.

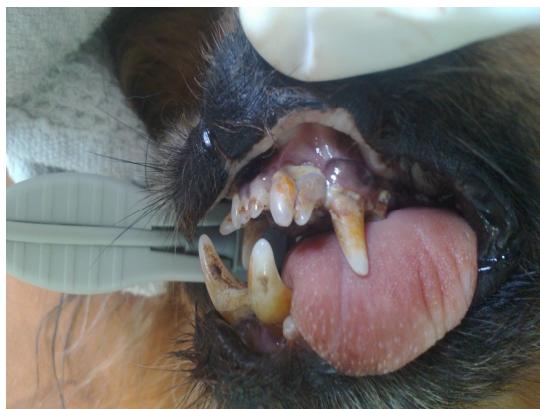

Рис.3. Високий ступінь пародонтиту у собаки

Спостерігалась гіперемія, припухлість, підвищення температури та болючість ясен і тканин, що знаходяться навколо уражених ділянок зубів. Часто виявляли ознаки пародонтопатій.

У переважної кількості досліджуваних тварин за рідного ступеня ураження пародонту спостерігалася аномалія прикусу, зокрема перехресний прикус. У таких тварин щільні утворення відкладались, здебільшого, у місцях, не характерних для інтенсивного відкладення зубного каменю за нормальногорозвитку щелеп. Очевидно, аномалії прикусу сприяють виникненню

пародонтиту у місцях з найменшим навантаженням, характерних для різних форм прикусу.

Висновки.

1. З усіх досліджуваних собак 24% мають різні стоматологічні хвороби.
2. Значна частка тварин з парадонтопатіями – собаки мисливських, кімнатних порід та метиси.
3. Найбільш поширеними стоматологічними захворюваннями є пародонтити та гінгівіти, дещо рідше зустрічаються пародонтози і стоматити.
4. Найчастіше пародонтит реєстрували у собак віком від 5 до 10 років.
5. Пародонтит у собак протікає за різної інтенсивності прояву клінічних ознак як місцевого, так і загального характеру.
6. За пародонтиту у собак найчастіше реєстрували аномалії прикусу.

Література

1. Данилевский Н.Ф. Заболевания пародонта / Н.Ф. Данилевский, А.В. Борисенко. – К.: Здоров'я, 2000. – 464 с.
2. Ільніцький М.Г. Поширеність хвороб пародонта у собак / М.Г. Ільніцький, Д.В. Арсєнко // Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту.– Вип. 41.– Біла Церква, 2006.– С. 55 – 61.
3. Ниманд Х.Г., Сутер Г.Б. Болезни собак / Х.Г. Ниманд, Г.Б. Сутер. – М.: Аквариум Принт, 2004.– 816 с.
4. Ільніцький М.Г. Поширеність хвороб пародонта у собак / М.Г. Ільніцький, Д.В. Арсєнко // Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту.– Вип. 41.– Біла Церква, 2006.– С. 55 – 61.
5. Anthony J.M. Periodontal surgery equipment / J.M. Anthony // Clin. Tech. Small Anim. Prac. – 2000. – Vol. 15(4). – P. 23
6. http://pets-ua.ru/animals_veterinary/stomatologichnyzakhvoryuvannya-sobak/

Рецензент – к.вет.н., доцент Мисак А.Р.